

at faae Understøttelse, vil der baade ad direkte og indirekte Veie tilflyde de Høistoler, som ikke ere under Kirkeministerens Ban, en større Sum, end der vil kunne under de gamle Forhold. Det forekommer mig derfor, at der ikke er Spor af Bevis fra den ærede Ministers Side, naar han siger, at dersom de havde tænkt paa at bruge denne Bevilling til at hjælpe deres Venner med, vilde de paa ingen mulig Maade have frafaldet den Bevilling, der er stillet op. Nu kan jeg ikke forstaa, naar Ministeren stiller sig fremdeles venlig til den Konto, som her er anført i Betænkningen, og siger, at han godt vil gaa med til, at vi faae den gamle Bevilling paa 100,000 eller 50,000 Kr., at han saa paa den anden Side siger, at Ministeriet vil blive ved med at udelukke efter Forgodtbefindende. Naar Ministeren stiller sig saaledes, saa siger jeg for mit personlige Vedkommende, at naar vi, der have lært Høistolerne at kjende praktisk, og som ere komne herind og have aflagt saa godt et Vidnesbyrd om Høistolerne, som vi formaaede, efter det Kjendskab, vi havde til dem, og som det er lykkedes i en Række af Aar overfor vore Modstandere at faae denne Bevilling til at stige Aar efter Aar, naar vi nu se Forholdene udvikle sig saaledes, at vore bedste og dygtigste Høistoler stryges baade paa den ene Konto og paa den anden, saa vil den ærede Minister kunne forstaa, at saa er det virkelig ikke godt for os at sidde rolig og tie stille til det og synes, at det er Alfammen, som det skal være. Det forekommer mig, at lige overfor vore Venner paa Høistolerne, som vi vedkjende os og ere glade over, ligesom de Herrer kunne være glade ved de Høistoler, de have gaaet paa og kjende til, og som vi Andre ikke kjende, vilde det ikke være kammeratlig handlet, dersom vi havde ladet 15 Høistoler udelukke og ganske rolig havde fundet os i det og ladet, som om der ingen Verdens Ting var i Veien, og vare blevne ved at forhøje Summen, saa at de, der bleve tilbage, kunde faae endnu Mere. I Aar er det 15, der ere blevne udelukkede, næste Aar kan der være 15 til, saa det bliver 30, det er altsaa den naturligeste Ting af Verden, at dette Spørgsmaal er blevet reist af det ærede Medlem for Svendborg Amts 2den Valgkreds (Hansen). Jeg kan tilføie det Vidnesbyrd af egen praktisk Erfaring i det Amt, hvor jeg er fra, at længe, længe inden, at der har kunnet foreligge Dom, om vedkommende Høistoleforstander virkelig har forset sig, er Ministeriet sieblikkelig blevet sat i Bevægelse, og baade Høistolerne og Eleverne udelukkede

fra al Understøttelse. Naar det saa senere har viist sig at være en Ubethdelighed, og Forstanderne have andraget om at faae denne Banstraale hævet igjen, saa sidde vi omkring i Skoleraadene den Dag i Dag og kunne ikke tilstaa Elever ved disse Høistoler Understøttelse og kunne ikke give disse Høistoler direkte Understøttelse fra Amtet, som man somme Tider ogsaa maa, fordi der intet Svar er kommet fra Ministeriet. Er det retfærdigt at behandle disse Folk paa denne Maade? Kunne de Herrer, der ere vore Modstandere, ikke forstaa, at det er umuligt for os at tie stille, naar vi blive behandlede paa den Maade, og vi faae det Svar, som vi i Aften have faaet af Ministeren? Det maatte være et daarligt Venskab, vi nærrede for Høistolerne, naar vi, der have været paa disse Skoler og ere glade ved dem og med Glæde tænke tilbage paa den Smule Oplysning, som vi have faaet der, og som der er stor Trang til paa Landet, hvor vi kun have den almindelige Almueskole, vilde tie ganske stille, naar de se, at vi ikke en Gang kunne faae et Svar til en Mand, der omtrent ikke har forset sig, men at Svaret bliver liggende inde i Kultusministeriet. Det er da ganske naturligt, at vi saa spørge Ministeren: hvorfor kunne vi ikke en Gang faae Svar? Efter de velvillige Udtalelser, Ministeren fremkom med i Begyndelsen af sin Tale, navnlig da han omtalte Ændringsforslagene, efterat Ordføreren havde talt, troede jeg, at det kunde være muligt at komme til et Resultat i denne Sag, som begge Parter kunde være fornøiede med. Efter den Diskussion, her er ført, vil jeg haabe, at Sagen nu vil komme til Overveielse i Udvalget igjen. Der kan tænkes en anden Udvei af denne Sag. Ministeriet kan ikke nægte, at de have Haand i Hante med, hvis vi kom til samme Resultat lige overfor Høistolerne, som vi paa Finantsloven ere komne til lige overfor Realskolerne. Det var dog et Princip, vi ere inde paa, hvor Ministeren har fuld Haand i Hante med, hvor stor Bevillingen bliver, og hvor der er en Overenskomst tilstede. Naar der en Gang er voteret en Sum til disse Skoler, hvad skulde der saa være i Veien for, at den kunde fordeles efter Overenskomst mellem Ministeriet og Aftensdagen? Jeg skal ikke komme dybere ind paa at nævne noget bestemt Forslag eller antyde, hvilket bestemt Standpunkt jeg til Slutning vil stille mig paa, men jeg vil haabe, at Forhandlingerne i Aften ville føre til, at vi i Finantsudvalget mellem 2den og 3die Behandling tage Sagen op til Prøvelse og se, om det